

WICEPRZEWODNICZĄCA
OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
WIESŁAWA TARANOWSKA

Warszawa, dnia 11 sierpnia 2016 r.

OPZZ/ WT / RG / 525 / 2016

Szanowny Pan
Roman GIEDROJĆ
Główny Inspektor Pracy

W odpowiedzi na przesłane do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych pismo w sprawie **zgłoszenia propozycji do Programu działania Państwowej Inspekcji Pracy w 2017 roku** w zakresie działań kontrolnych i prewencyjnych inspekcji – przekazuję poniżej propozycje organizacji członkowskich OPZZ, które są praktycznymi wskazówkami naszych organizacji, gdzie w ich ocenie występują największe naruszenia przepisów prawnej ochrony pracy.

Wielobranżowo:

1. Kontrole zawierania **umów cywilno – prawnych** wraz podejmowaniem inicjatyw legislacyjnych eliminujących nadużywanie w/w form zatrudnienia;
2. Prawidłowość **nawiązywania i rozwiązywania umów o pracę**, w tym umów na czas określony (z uwzględnieniem nowych przepisów Kodeksu pracy odnośnie ustawowego ograniczenia zatrudnienia terminowego do 3 umów oraz do 33 miesięcy) oraz **umów cywilnoprawnych** (ze szczególnym uwzględnieniem branż, w których drastycznie naruszane są przepisy jak: budownictwo, ochrona zdrowia czy handel i usługi);
3. Zintensyfikowane kontrole przestrzegania nowych **przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę** (prawidłowość wypłacania stawki godzinowej, dodatku za pracę w godzinach nocnych);
4. Kontynuowanie kontroli zjawiska **niewypłacania i nieterminowości wypłaty wynagrodzeń** oraz innych świadczeń ze stosunku pracy;
5. Kontrole realizacji obowiązku pracodawcy w zakresie **szkoleń bhp i badań lekarskich** (ich aktualności) oraz wyposażania pracowników w odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej i higieny osobistej;
6. Kontrole **jakości szkoleń z zakresu bhp** oraz uprawnień do prowadzenia takich szkoleń przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność w tym zakresie;

7. Intensyfikacja działań kontrolnych odnośnie **przestrzegania czasu pracy** m.in. (norm dobowych, tygodniowych, okresów rozliczeniowych, harmonogramów pracy i różnych systemów pracy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na czas pracy: kierowców, maszynistów, drogowców, pracowników budownictwa, ochrony zdrowia, sektora bankowości i ubezpieczeń społecznych);
8. Realizacja art. 29 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie **współdziałania inspektora pracy ze związkami zawodowymi**, organami samorządu załogi, radami pracowników i społeczną inspekcją pracy w toku wykonywania czynności kontrolnych inspektorów pracy;
9. Kontrole **wielobranżowe w obszarze bezpieczeństwa pracy** uwzględniające stan pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, jakości odzieży roboczej/ochronnej i środków higieny osobistej, dostarczania pracownikom posiłków regeneracyjnych dostosowanych do norm wskazanych w przepisach prawa;
10. Kontrole **form zatrudnienia zawieranych z tym samym pracownikiem** na podstawie kilku stosunków pracy, w tym samym miejscu i tego samego rodzaju, niejednokrotnie z naruszeniem dobowej i tygodniowej normy czasu pracy (szczególnie w branżach związanych z dużym ryzykiem wypadku lub choroby zawodowej);
11. Kontrole realizacji przez pracodawców **zaleceń społecznych inspektorów pracy**;
12. Przestrzeganie przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy **w zatrudnianiu pracowników niepełnosprawnych** oraz przestrzegania prawa, w szczególności w zakładach pracy chronionej;
13. **Przygotowanie stanowisk pracy** (pod kątem bhp), na których pracują pracownicy starsi czy w wieku przedemerytalnym – stosownie do ich predyspozycji psychofizycznych;
14. Kontrole przestrzegania **przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych** w kontekście przestrzegania ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (zarówno z punktu widzenia obowiązków agencji pracy tymczasowej jak i obowiązków pracodawców – użytkowników);
15. Intensyfikacja i monitorowanie prawidłowości realizacji **ustawy o emeryturach pomostowych**;
16. Kontrola **rejestracji oświadczeń o zamiarze powierzenia zatrudnienia składanych przez pracodawców**, w celu przeciwdziałania nadużyciom związanym z oświadczeniami, w tym przypadków, w których oświadczenie składane jest dla pozorów i nie powinno być rejestrowane;
17. Kontrole w zakresie przestrzegania przepisów art. 232 Kodeksu pracy tj. obowiązków pracodawcy odnośnie **profilaktycznej ochrony zdrowia** (posiłki i napoje profilaktyczne);
18. Kontrole bezpieczeństwa pracy i prawa pracy w zakładach **nowopowstałych**;

19. Kontynuacja kontroli w zakresie przestrzegania **uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem**;

Branżowo:

1. Kontrole zawierania **umów cywilno – prawnych** (ich zasadności, nadużywania), uwzględnieniem pracowników na budowach, w tym jednoosobowych podmiotów gospodarczych;
2. Kontrole **Planów „Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia” (BIOZ)** na budowach w zakresie zgodności planów z faktycznym wykonawstwem prac budowlano - montażowych oraz Planów Zagospodarowania Placu Budowy z uwzględnieniem stanu faktycznego (zapleczy socjalnych dla pracowników);
3. Intensyfikacja kontroli w **sklepach wielkopowierzchniowych** np. TESCO w zakresie: rozwiązywania stosunków pracy z pracownikami, efektywności szkoleń, przestrzegania procedur antymobbingowych, umów o pracę w zakresie określenia miejsca pracy pracownika, zgodności zakresów obowiązków pracowników z faktycznie wykonywaną pracą, norm i czasu zatrudnienia;
4. Kontynuowanie kontroli w zakresie bezpieczeństwa pracy w **górnictwie**;
5. Intensyfikacja kontroli odnośnie naruszania przepisów prawa pracy w **sektorze ubezpieczeń społecznych i bankowości**;
6. Przestrzeganie praw pracowniczych oraz przepisów bhp w zakładach **branży metalowej – huty, odlewnie, zakłady metalurgiczne** (czas pracy, wynagrodzenia, współpraca z organizacjami związkowymi);
7. Umowy cywilnoprawne w **podmiotach działalności leczniczej**, a czas pracy w tym przestrzeganie przepisów dotyczących dyżurów medycznych – szczególnie w sytuacjach przekształceń podmiotów, ich łączenia czy likwidacji;
8. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach **przemysłu chemicznego, szklarskiego i ceramicznego**;
9. Problemy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz naruszenia prawa pracy **w szkołach i placówkach oświatowych** (w szczególności: stan urządzeń i instalacji energetycznych w obiektach oświatowych, środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, odzież ochronna, stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń do nauki i pracy, czas pracy pracowników administracyjno – obsługowych, nawiązywanie umów o pracę);
10. Kontynuowanie kontroli w zakresie **bezpieczeństwa pracy na kolei i przy robotach torowych**;
11. Intensyfikacja kontroli zatrudniania i zasad wynagradzania **pracowników firm ochroniarskich**;

12. Przestrzeganie bezpieczeństwa pracy w trakcie przeładunków w **portach morskich** oraz przy budowie i remontach jednostek pływających;
13. Zintensyfikowanie kontroli w zakresie przestrzegania prawa pracy i bezpieczeństwa pracy w **transporcie lotniczym i obsłudze lotniskowej**;

Prewencja i promocja:

1. Kontynuowanie realizowanych obecnie **działań, programów i konkursów prewencyjnych i promocyjnych** Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności: "Zdobądź Dyplom PIP", "Najaktywniejszy zakładowy Społeczny Inspektor Pracy", „Buduj Bezpiecznie” itp.;
2. Rozważenie realizacji kampanii informacyjnej na rzecz **prawidłowości zawierania różnych rodzajów umów o pracę**;
3. **Mobbing i dyskryminacja** oraz **stres zawodowy** jako szczególnego rodzaju zagrożenia psychospołeczne środowiska pracy (propozycja większej liczby szkoleń w tych obszarach, z uwzględnieniem środków prawnych przed tymi zjawiskami);
4. Rozważenie realizacji kampanii informacyjnej o **obowiązках pracownika i odpowiedzialność pracodawcy** za stan bezpieczeństwa i higieny pracy wynikające z przepisów Kodeksu pracy;
5. Konieczność realizacji kampanii informacyjnej na temat **przepisów bezpieczeństwa pracy obowiązujących zatrudnionych nie objętych przepisami Kodeksu pracy**;
6. Kontynuowanie **Akademii Społecznego Inspektora Pracy** – w każdym z Okręgowych Inspektoratów Pracy;

Z poważaniem

Wiesława Taranowska
Wiceprzewodnicząca OPZZ

